

موضوع:

جایگاه زن در آیات و روایات

استاد مربوطه :

سرکار خانم امینی و خانم رزمی

درس:

ادبیات و سیره پیشوایان

گردآورنده:

عالمه حسین پور

سال تحصیلی

نامه ۳۱ امام علی (ع) در نهج البلاغه

جایگاه زن و فرهنگ پرهیز

در امور سیاسی کشور از مشورت با زنان پرهیز که رأی آنان زود سست می شود، و تصمیم آنان ناپایدار است. در پرده حجاب نگاهشان دار ، تا نامحرمان را ننگرند، زیرا که سخت گیری در پوشش ، عامل سلامت و استواری آنان است .

بیرون رفتن زنان بدتر از آن نیست که افراد غیر صالح را در میانشان آوری ، و اگر بتوانی بگونه ای زندگی کنی که غیر تو را نشناسند ، چنین کن ! . کاری که برتر از توانایی زن است به او وامگذار ، که زن ، گل بهتری است ، نه پهلوانی سخت کوش مبدا در گرمی داشتن زن زیاده روی کنی که او را به طمع ورزی کشانده برای دیگران به ناروا شفاعت کند. پرهیز از غیرت نشان دادن بیجا که درستکار را به بیمار دلی ، و پاک دامن را به بد گمانی رساند . کار هر کدام از خدمتکارانت را معین کن که او را در برابر آن کار مسئول بدانی ، که تقسیم درست کار سبب می شود کارها را به یکدیگر وا نگذارند ، و در خدمت سستی نکنند. خویشاوندانت را گرمی دار، زیرا آنها پرو بال تو می باشند ، که با آن پرواز می کنی ، و ریشه تو هستند که به آنها باز می گردی و دست نیرومند تو می باشند که با آن حمله می کنی ، دین و دنیای تو را به خدا می سپارم ، و بهترین خواسته الهی را در آینده و هم اکنون ، در دنیا و آخرت برای تو می خواهم ، با درود.

تحمديه

سپاس خداوندى را كه سخنوران از ستودن او عاجزند و حساب گران از شمارش نعمت هاى او ناتوان و تلاش گران از اداى حق او در مانده اند. خدائى كه افكار ژرف انديش ، ذات او را درك نمى كنند و دست غواصان دريائى علوم به او نخواهد رسيد. پروردگارى كه براى صفات او حدّ و مرزى وجود ندارد و تعريف كاملى نمى توان يافت و براى خدا وقتى معين و سرآمدى مشخص نمى توان تعيين كرد. مخلوقات را با قدرت خود آفريد ، و با رحمت خود باده ها را به حركت درآورد و به وسيله كوه ها اضطراب و لرزش زمين را به آرامش تبديل كرد.

اهدائیه

تقدیم به:

خدایی که آفرید

جهان را، انسان را، عقل را، علم را، معرفت را، عشق را

و به کسانی که عشقشان را در وجودم دمید.

آیا عواملی چون احترام، افتخار کردن، همدلی و هم احساسی، همکاری، ابراز عشق و محبت نشانه ارزش یک زن در منظر یک مرد نمی باشد؟؟!!

شبهه ی نقصان ایمان زن

گاهی مطرح می شود که زن از بعضی مزایای مذهبی محروم شده چون اونمی تواند در برخی از ایام سال فرائض دینی را انجام دهد و همین امر مایع نقص او محسوب می شود . چنانچه در روایات به آن اشاره شده است .و در نهج البلاغه امیر المومنین از زنها به بدی یاد کرده و فرموده :

زن ایمانش ناقص است زیرا در ایام عادت از نماز و روزه محروم است .

عقلش کم است زیرا شهادت دو زن معادل یک مرد است و حظ مالی او نیز نصف سهمیه مرد است . مشابه این مضمون از رسول خدا (ص) نیز رسیده است .

پاسخ این شبهه:

گاهی در اثر یک سلسله وقایع تاریخ ، زمان ، مکان ، افراد ،یا شرایط و علل و اسباب آن حادثه ستایش یا نکوهش می شود و این به این معنا نیست که اصل طبیعت آن شی قابل ستایش و نکوهش می باشد . بلکه آن زمینه خاص سبب این ستایش یا نکوهش شده است .اگر در نهج البلاغه راجب زن نکوهش شده بخشی از آنها ظاهراً به جریان جنگ جمل بر می گردد که عایشه در مقابل حضرت علی (ع) ایستاد و مردانی چون زبیر و طلحه نیز این کار کردند و مورد نکوهش قرار گرفتند.

نتیجه گیری فصل

با توجه به آیات و روایات که بیان شد معلوم می شود اسلام به زنان جایگاه خاصی داده است. اسلام زن را همچون مرد، موجودی محترم و باعث بوجود آمدن خیرها می داند. اسلام ملاک برتری را جنسیت نمی داند، بلکه ملاک برتری در اسلام، ایمان و اعمال صالح می باشد. نقصان عقل زنان به معنای ضعیف بودن جنبه تدبیری عقل در زنان است و هیچ ربطی به ضعیف بودن قوه ادراک و فهم ندارد. نقصان ایمان در زنان به معنای نقصان عمل آنان است و قابل جبران است و هیچ ربطی به ضعیف بودن عقیده و معرفت ندارد. مشورت با زنان در مسائلی که درایت و تدبیر زیادی می طلبد هم چون حکومت، مدیریت کشور و جنگ و صلح و ... فایده ای ندارد. و رعایت حجاب باعث بقاء، داوم و استواری و سلامتی زنان می شود.

نتیجه گیری کلی

زن وجودی است که خداوند خلق کرده است تا بتواند عامل تکمیل نیازهای مرد باشد و در آن راستا تمناهای مرد را برآورده کند. چون زنان مسئول تربیت روحی خانواده اند باید گرفتار مسائل اقتصادی نباشند تا بتوانند با روحی آرام وظیفه خود را انجام دهند و زنان ملاک ارزیابی ارزش ها، ارزش خدمت بر ارزش قدرت است. اینجا آنچه اهمیت دارد و نقش زن در جایگاه خود یعنی همسری و مادری است و آنان در بُعد عاطفی از مردان نیرومندترند این توانایی جهت تربیت فرزندان و سالم سازی محیط امری ضروری است.

۴ اصل میان زن و مرد

- ۱- زنان و مردان از نفس واحد خلق شده اند و حقیقتشان مساوی است.
- ۲- نتیجه عملشان اگر عمل صالح انجام دهند مساوی است.
- ۳- مادران در نظام اسلامی مقامشان بسیار بالاست.
- ۴- آنچه به واقع برای هر انسانی ارزش دارد تربیت است نه اقتصاد و از این جهت نقش زنان بسیار حساس است.

منابع و مأخذ

* قرآن

* نهج البلاغه

- ۱- کریمی ، حمید ، حقوق زن ، تهران انتشارات کانون اندیشه جوان ، چاپ سوم ۱۳۸۶
- ۲- علاسوند، فریبا ، زن در اسلام ، نشر دفتر مطالعات و تحقیقات زنان، جلد دوم ، چاپ دوم تابستان ۱۳۹۲
- ۳- عظیمی ، زهرا ، نگاهی به حقوق زن در اسلام ، نشر مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما ، چاپ زلال کوثر ، چاپ اول آبان ۱۳۸۶
- ۴- حسینی ، سید ابراهیم ، منزلت و حقوق زن ، تهران انتشارات کانون اندیشه جوان ، چاپ اول ۱۳۸۹
- ۵- جلیلی ، محمد رضا ، جایگاه زن در اسلام و یهودیت ، تهران انتشارات دستان ، چاپ اول ۱۳۸۳ .
- ۶- احمدی ، فاطمه ، نقش اسلام در احیای مقام زن ، قم دارالنشر اسلام ، چاپ اول ۱۳۸۴ .
- ۷- فنائی اشکوری ، محمد ، منزلت زن در اندیشه اسلامی ، قم انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(رح)، چاپ اول ۱۳۷۷ .
- ۸- طاهر زاده ، اصغر ، زن آن گونه که باید باشد ، اصفهان انتشارات لب المیزان ، چاپ سوم خرداد ۱۳۸۸ .
- ۹- جمعی از خواهران طلبه حوزه های علمیه ، زن از دیدگاه ادیان و مکاتب ، قم انتشارات نصایح ، چاپ اول تابستان ۱۳۷۹ .
- ۱۰- دکتر فتاحی زاده ، فتحیه ، زن در تاریخ و اندیشه اسلامی ، قم انتشارات مؤسسه بوستان کتاب ، چاپ چهارم ۱۳۹۰ .

۱۱- انصاریان ، استاد حسین ، نظام خانواده در اسلام ، قم انتشارات امّ ابیها ، چاپ نهضت ، چاپ
ششم پاییز ۱۳۷۶ .